

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **V. T. V.**, zast. Mgr. Ing. Karlem Mockem, advokátem se sídlem Nádražní 923/118, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2019, č. j. OAM-194/ZA-ZA11-HA13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 10. 2020, č. j. 33 Az 20/2019 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jeho žádosti tak, že se mu mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

I. Vymezení věci a posouzení krajským soudem

[2] Stěžovatel podal dne 25. 2. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany, k níž dne 28. 2. 2019 doplnil, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, národnosti Kinh, je zdrav, svobodný a bezdětný, bez náboženského vyznání, není čelem žádné politické strany či uskupení a nikdy se politicky neangažoval. Do ČR přicestoval poprvé již v listopadu 2008, do roku 2011 zde pobýval na základě dlouhodobého pobytu za účelem podnikání, následně na základě překlenovacích víz. Ve vlasti byl naposledy navštívit rodinu v roce 2014.

[3] O udělení mezinárodní ochrany požádal již v roce 2018, tuto žádost vzal zpět. Jeho cílem je získat pobyt za účelem podnikání, aby mohl i nadále finančně podporovat své rodiče a invalidní sestru, žijící ve Vietnamu.

[4] Podle krajského soudu není sporu o tom, že stěžovatel vycestoval z vlasti z ekonomických důvodů a o udělení mezinárodní ochrany žádá až v návaznosti na skutečnost, že přišel o pobytové oprávnění na území ČR. Cílem jeho žádosti je legalizace pobytu na území.

[5] Ztotožňuje se s žalovaným, že stěžovatelem uváděné skutečnosti nejsou z pohledu § 12 a § 13 zákona o azylu relevantní, nejde ani o důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, pro které by stěžovateli měl být udělen humanitární azyl, či o důvody, pro které by mu měla být udělena doplňková ochrana podle § 14a či § 14b zákona o azylu.

[6] Žalovaný v návaznosti na skutečnosti uvedené stěžovatelem hodnotil informace obsažené ve zprávách ze země původu, jeho rozhodnutí je dostatečně odůvodněné a nic nenasvědčuje tomu, že by rozhodoval v rozporu se zásadou zákazu libovůle.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[8] Má za to, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav tak, aby o něm nevznikaly důvodné pochybnosti a na základě toho nesprávně dospěl k závěru, že stěžovatel nespĺňuje podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany. Pro nedostatečné odůvodnění zjištění a závěrů žalovaného je jeho rozhodnutí rovněž zčásti nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[9] Nelze připustit, aby žalovaný i krajský soud dospěli pouze na základě jeho výpovědi k závěru, že důvody, pro které o mezinárodní ochranu žádá, spočívají výhradně v legalizaci pobytu na území ČR a bez konkrétních a podložených úvah konstatovali, že mu v zemi původu nehrozí žádná újma ze strany státních orgánů. Zprávy ze země původu, z nichž žalovaný vycházel, jsou obecné, zastaralé a neodráží současnou situaci ve Vietnamu.

[10] Stěžovatel sice nedokáže popsat, jakým způsobem by proti němu měly vietnamské státní orgány postupovat, resp. jaká újma by mu měla vzniknout, je ale přesvědčen, že by mezinárodní ochranu minimálně v jedné z forem obdržet měl. Nesouhlasí ani s hodnocením žalovaného, že skutečnost, že vyživuje invalidní sestru, nemůže být důvodem hodným zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu. Postup žalovaného při hodnocení této otázky považuje za libovůli.

[11] Navrhuje, aby NSS napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný je přesvědčen, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu se zákonem a na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný se v rozhodnutí podrobně zabýval žádostí stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany a vyhodnotil, že mu nesvědčí žádný z důvodů, pro který by měla být ochrana udělena. Účelové tvrzení, že mu jistě hrozí nějaké represivní kroky ze strany vietnamských státních orgánů, uplatnil stěžovatel poprvé až v kasační stížnosti. Z jeho výpovědi je nicméně zřejmé, že hlavním cílem jeho žádosti jsou ekonomické důvody. Finanční podpora invalidní sestry není důvodem, pro který by stěžovateli měl být udělen humanitární azyl. Nejedná se o důvod hodný zvláštního zřetele, který by se týkal přímo jeho osoby.

[13] Navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout, případně jako nepřijatelnou odmítnout.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Soud se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem ve smyslu § 104a s. ř. s. podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro podrobné vymezení institutu nepřijatelnosti ve věcech mezinárodní ochrany a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž NSS neurčitý právní pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele* vyložil.

[16] V projednávané věci soud neshledal, že by kasační stížnost přesahovala vlastní zájmy stěžovatele.

[17] K námitce stěžovatele, že jak rozsudek krajského soudu, tak rozhodnutí žalovaného jsou nepřezkoumatelné, NSS uvádí, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Touto vadou však ani jedno z rozhodnutí netrpí. V obou případech jde o srozumitelná rozhodnutí, opřená o dostatek relevantních důvodů a je z nich zřejmé, proč žalovaný i krajský soud rozhodli tak, jak je uvedeno ve výročích obou rozhodnutí.

[18] Stěžovatel v této souvislosti namítal, že žalovaný nezjistil skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a neprovedl dostatečné dokazování, zda mu v zemi původu nehrozí perzekuce i v případě, kdy není politicky aktivní.

[19] Podle setrvalé judikatury NSS jsou správní orgány povinny opářovat podklady pro rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Tato obecná povinnost správních orgánů je doplněna povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost a označit případné důkazy na podporu svých konkrétních a konzistentních tvrzení (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70).

[20] Stěžovatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany zcela obecně vypověděl, že jeho důvody pro pobyt v ČR jsou ekonomické a o mezinárodní ochranu žádá z důvodu legalizace pobytu poté, co ztratil povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Jiné důvody, z nichž by šlo dovodit, že stěžovatel byl či by po svém návratu do vlasti mohl být politicky pronásledován, v řízení neuváděl.

[21] Žalovaný správně konstatoval, že stěžovatel vycestoval z vlasti legálně a bez jakýchkoliv problémů, sám na dotaz žalovaného uvedl, že problémy se státní mocí, policií, soudy či armádou nikdy neměl. Státní orgány nejevily o osobu stěžovatele zájem a vzhledem k tomu, že nebyl ani jinak aktivní v kritice vietnamského režimu, není důvod se domnívat, že by mohl být po návratu do země původu jakkoliv pronásledován.

[22] Rozhodnutí cizince pracovat v ČR jako v ekonomicky silnějším regionu, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. NSS setrvalě judikuje, že ekonomické důvody nemohou být důvodem pro udělení jakékoliv z forem mezinárodní ochrany (viz rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43). Soud ve své judikatuře dlouhodobě odmítá snahu o legalizaci pobytu cizince prostřednictvím nástrojů azylového práva. V podrobnostech

lze odkázat např. rozsudky ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, č. 397/2004 Sb. NSS.

[23] Krajský soud správně s odkazem na rozhodnutí NSS ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011 – 49, upozornil, že i v případech, kdy je snaha o legalizaci pobytu jediným důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu, není žalovaný zbaven povinnosti zabývat se případnou existencí azylově relevantních důvodů.

[24] Žalovaný se v souladu se svou povinností neomezil pouze na informace uváděné stěžovatelem, ale v průběhu správního řízení shromáždil i další aktuální materiály (informace OAMP – bezpečností a politická situace v zemi ze dne 24. 8. 2018, Zprávy mezinárodní organizace pro migraci, Údaje o zemi Vietnam 2018 ze dne 28. 1. 2019) a informace z nich vyplývající zohlednil při svém rozhodování, jak je uvedeno shora. K námitce, že tyto materiály obsahují zastaralé informace a neodráží současnou situaci v zemi původu NSS podotýká, že zpráva Mezinárodní organizace pro migraci byla vydána 28. ledna 2019, tj. pouhé 3 měsíce před rozhodnutím žalovaného a nelze ji v žádném případě vnímat jako zastaralou. Stěžovatel měl navíc ve správním řízení příležitost se k informacím v ní obsaženým vyjádřit, této možnosti nicméně nevyužil.

[25] NSS se rovněž ztotožňuje se závěry žalovaného a krajského soudu, že v projednávané věci nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

[26] Podle rozsudku NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, smysl humanitárního azylu „spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“

[27] Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále plyne, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv. Správní uvážení podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz např. rozsudky NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, či usnesení NSS ze dne 28. 8. 2013, č. j. 3 Azs 14/2013 - 16). V nyní souzené věci žalovaný této své povinnosti dostal a zhodnotil, že stěžovatel žádné důvody, které by bylo možno hodnotit jako důvody hodné zvláštního zřetele neuvedl. Skutečnost, že ekonomicky podporuje svoji rodinu žijící v zemi původu je, jak správně poznamenal krajský soud, typickým rysem ekonomické migrace. Ta však, jak bylo již shora předestřeno, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv formě.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

pokračování

[29] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. února 2021

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu